

перника нѣкои астрономи, между които бѣ найпрочютъ Нѣмецъ Кеплеръ, глядахъ и познавахъ, че Коперникова-та система е права, нѣ не смѣяхъ явно да ъхъ учятъ и бранятъ; при всячко това тя пакъ тихомъ малко помалко все си приправяше пѣтъ за да излѣзе на-явѣ. Наймного ѱ спомогнахъ за да побѣдѣтъ Галилео Галилей. Въ 1593 — 1610 год. Галилей като учитель въ всеучилище-то у Падуа, въ явны-ты прѣданія браняше Коперниковѣ-тѣ системѣ, а него-во-то ученіе, което дохождахъ да слушаютъ отъ вси страны ученици, распрострѣ ся надалечъ. Наистинѣ Галилей въ 1637 л. быде насилень въ Римъ да ся помѣтне отъ Коперниковѣ-тѣ системѣ, нѣ сѣмя-то засѣто отъ Коперниково-то ученіе роди богатъ плодъ и осѣдена-та система отдавна вече ся учи и въ римско-то всеучилище.

На Коперниково врѣмя не хаяхъ за народны-ты языцы, а изобщо учены-ты пишихъ по латинскы, оттова и Коперникъ е писалъ само латинскы. Нѣ че и отечесто-то му е было мило драго, види ся отъ това, че той и като священникъ, и като управитель на Вармійскѣ-тѣ епископѣ и като повѣренникъ на полскый си краль чясто ималъ борбѣ съ нѣмскый рядъ на кръстоносцы-ты рыцары, които работили да отщетятъ и унизятъ полско-то кралство, и съ горящо родолюбіе бранилъ това, что поносило на Польшѣ, и правдины-ты на краля ѱ.

Коперниково-то ученіе не ся спрѣ само на астрономіѣ-тѣ; то посочи пѣтъ какъ може да ся трѣси правда-та постоянно и да ся брани сръдцато; то потыкнахъ напрѣдъ всякы стрѣжкове на естествознаніе-то. Отъ това Коперникъ до вѣка ще свѣти въ исторіѣ-тѣ на просвѣщеніе-то между прѣвы-ты